

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

ปัจจุบัน ประเด็นเรื่อง “ความยั่งยืน” ได้เข้ามาอยู่ในกระแสความสนใจของทุกภาคส่วน ทั้งผู้ประกอบการ ผู้ลงทุน ตลอดจนประชาชนทั่วไป โดยในปี ค.ศ. 2015 องค์กรสหประชาชาติได้ประกาศเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) 17 เป้าหมาย ซึ่งครอบคลุม 3 เรื่องใหญ่คือ 1. สิ่งแวดล้อม (Environment) 2. สังคม (Social) และ 3. ธรรมาภิบาล (Governance) หรือ ESG ให้ประเทศสมาชิกได้ตระหนักและช่วยกันหาแนวทางปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างมาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน และมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาที่สร้างผลลัพธ์ได้อย่างแท้จริง โดยมีกรอบการดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงภายในปี ค.ศ. 2030

ดังนั้น ในภาพใหญ่ของ “ความยั่งยืน” จึงมักจะมีหัวข้อเหล่านี้ถูกหยิบยกขึ้นมาพูด เช่น การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการผลิตและบริโภค การอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การอนุรักษ์ทะเล การฟื้นฟูระบบนิเวศบนบก การยุติความยากจน คุณภาพการศึกษา ความเสมอภาคและการเคารพสิทธิมนุษยชน ความยุติธรรม ความปลอดภัย ความซื่อสัตย์ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการไม่เอาเปรียบระหว่างกัน เป็นต้น

ปัจจุบัน การดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะไปที่ผลประโยชน์เท่านั้น แต่ยังขยายผลออกไปเป็น Triple bottom lines (3Ps) ได้แก่ Profit Planet และ People โดยอยู่ภายใต้นโยบายการดำเนินธุรกิจเพื่อบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emissions) ซึ่งจะช่วยควบคุมอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกไม่ให้เพิ่มขึ้นเกิน 2 องศาเซลเซียส เมื่อเทียบกับระดับก่อนการปฏิวัติอุตสาหกรรม และพยายามควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกไม่ให้เกิน 1.5 องศาเซลเซียส ตามความตกลงปารีส ที่ประเทศไทยร่วมเป็นภาคีในข้อตกลงดังกล่าว

ในภาคตลาดทุน บริษัทต่าง ๆ เริ่มนำแนวทาง ESG ผนวกเข้าไปตั้งแต่ในวิสัยทัศน์ พันธกิจองค์กร การกำหนดทิศทาง นโยบาย กลยุทธ์ การบริหารจัดการความเสี่ยง และถ่ายทอดลงสู่กระบวนการทำงานจริง เพื่อตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้ลงทุนทั่วโลกที่ให้ความสำคัญในเรื่องความยั่งยืนที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเห็นได้จากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของ Global Sustainable Funds เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อสิ้นเดือน มีนาคม 2566 มีมูลค่าเกือบ 2.74 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 7.5% จากสิ้นปี 2565 สูงกว่ากองทุนทั่วโลกที่มีการเติบโต 4% ในช่วงเวลาเดียวกัน

สำหรับตลาดทุนไทย มูลค่าการลงทุนในผลิตภัณฑ์การลงทุนเพื่อความยั่งยืน (ESG Product) เช่น green bond, social bond, sustainability bond และ sustainability-linked bond มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นกัน นับตั้งแต่ปี 2561 ที่ ก.ล.ต. ออกกฎเกณฑ์เพื่อสนับสนุนการระดมทุนผ่านตราสารหนี้กลุ่มความยั่งยืน

นอกจากนี้ ผู้ประกอบธุรกิจตัวกลาง เช่น บริษัทหลักทรัพย์ (บล.) และ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (บลจ.) ยังมีส่วนสำคัญในตลาดทุนในการขับเคลื่อนเงินลงทุนไปสู่กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ให้ความสำคัญต่อการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน โดยการผนวกปัจจัยด้าน ESG ในการวิเคราะห์หลักทรัพย์และบริหารจัดการลงทุน

เพื่อช่วยสร้างผลตอบแทนที่ยั่งยืนในระยะยาวแก่ผู้ลงทุน โดย ณ สิ้นเดือนเมษายน 2566 มีกองทุนรวมเพื่อความยั่งยืน (SRI Fund) มูลค่ารวมทั้งสิ้นประมาณ 1 พันล้านบาท และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ทำไมสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ต้องให้ความสำคัญในเรื่อง “ความยั่งยืน” อีกทั้งในการกำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุนไทย ก.ล.ต. ได้ดำเนินการอะไรในเรื่องนี้ไปแล้วบ้าง

มีคำตอบชัดเจนอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ ก.ล.ต. ที่ตั้งเป้าหมายผลักดันให้ตลาดทุนเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่ช่วยให้ประเทศบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ตามที่รัฐบาลไทยได้ร่วมลงนามรับรองวาระดังกล่าว ตลาดทุนที่ยั่งยืนจึงมีความหมายตรงตามตัวคือ เป็นตลาดทุนที่จะยื่นหยัดพัฒนาก้าวหน้าต่อไปอย่างแข็งแกร่ง มีประสิทธิภาพ น่าเชื่อถือ ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสังคมทุกภาคส่วนเข้าถึงได้

แน่นอนว่าประเทศไทยและคนไทยทุกคนสามารถใช้ประโยชน์จากตลาดทุนได้อย่างเหมาะสมตามบริบทของตน ในฐานะของแหล่งระดมทุนเพื่อการพัฒนาโครงการภาครัฐในการพัฒนาประเทศ และเพื่อการขยายธุรกิจของภาคเอกชน รวมทั้งยังเป็นแหล่งออมและลงทุนเพื่อความมั่งคั่งของประชาชน

ตลาดทุนจะมีความยั่งยืนได้จำเป็นต้องมีผู้เล่นในตลาดที่มีความยั่งยืนเช่นเดียวกัน ก.ล.ต. จึงให้ความสำคัญในการส่งเสริมภาคธุรกิจซึ่งรวมถึงผู้ออกหลักทรัพย์ (issuer) ผู้ประกอบธุรกิจตัวกลาง ตลอดจนผู้ลงทุนได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการผนวก ESG เข้าไปในกลยุทธ์ การดำเนินงาน และต้องมีการปฏิบัติจริงที่วัดผลได้ โดยภาคธุรกิจสามารถเปิดเผยข้อมูลบริษัททั้งที่เป็นข้อมูลด้านการเงินและ ESG รวมไว้ในแบบรายงานฉบับเดียวหรือที่เรียกว่า One Report เพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจของ stakeholder ที่เกี่ยวข้อง

ก.ล.ต. ยังมุ่งเน้นและส่งเสริมให้ภาคธุรกิจดำเนินกิจการเพื่อความยั่งยืน และนำไปสู่การสนับสนุนให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งรวมถึงการขับเคลื่อนประเด็นสำคัญ เช่น การดำเนินธุรกิจที่ให้ความสำคัญกับการเคารพสิทธิมนุษยชน และการกำหนดนโยบายความเป็นกลางทางคาร์บอนเพื่อไปให้ถึงเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ช่วยลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ รักษาระบบนิเวศให้เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นเป้าหมายในระดับประเทศและในระดับโลก ประเด็นเหล่านี้ถือเป็นข้อมูลที่ธุรกิจต้องมีการเปิดเผย ซึ่งนอกจากจะแสดงถึงความรับผิดชอบของธุรกิจแล้ว ยังเพิ่มความโปร่งใสในการประกอบธุรกิจ และลดความเสี่ยงด้านการฟอกเขียว (greenwashing) รวมทั้งเป็นข้อมูลสำคัญประกอบการตัดสินใจของผู้ลงทุนอีกด้วย

สิ่งนี้จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนเมื่อได้เล็งเห็นแล้วว่า บริษัทที่พวกเขาสนใจลงทุนนั้นมีแผนการดำเนินงานที่มีเป้าหมายสู่ความยั่งยืนที่ชัดเจน เมื่อภาคธุรกิจให้ความสำคัญกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเพิ่มมากขึ้นเท่ากับว่า บริษัทจดทะเบียนและหลักทรัพย์ในตลาดทุนไทยมีศักยภาพและความน่าลงทุน จะสามารถดึงดูดผู้ลงทุนทั้งในและต่างประเทศเข้ามาลงทุนได้อย่างเชื่อมั่น ส่งผลให้ตลาดทุนไทยเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้ประเทศชาติบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปพร้อมกันด้วย

*****